

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА СМЕДЕРЕВО
Кабинет председника општине

**ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВИМА
ЗА СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ
ЗНАЧАЈА**

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

(од 01. јануара 2005. године до 01. јануара 2006. године)

Смедерево, јануара 2006. године

ИЗВЕШТАЈ

о раду Овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја

1. Реализација Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2005. години

Усвајањем Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ број 120/04) Народна скупштина Србије, почетком новембра 2004. године, учинила је значајан корак на унапређењу нашег правног система и на развоју демократије у нашој држави. Како је орган власти по Закону био дужан да одреди једно или више овлашћених лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, крајем марта, тачније 28. марта 2005. године, у Општини Смедерево почео је са радом Повереник - овлашћено лице задужено за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Од дана ступања на снагу овог Закона (13. новембар 2004. године), за поступање по захтевима био је надлежан руководилац органа власти, у овом случају председник општине Смедерево др Јасна Аврамовић. С правом се може рећи да је Општина Смедерево једна од ретких, ако не и прва, која је почела да у бити спроводи Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одмах након његовог ступања на снагу.

У опису послова овлашћеног лица наводи се да оно прима захтеве, обавештава тражиоца о поседовању информација и обезбеђује увид у документ који садржи тражену информацију, одбија захтев решењем, пружа тражиоцима неопходну помоћ за остварење њихових права и предузима мере за унапређење праксе, издаје Информатор са најважнијим подацима о раду државног органа...

2. Решавање предмета у периоду од 01. јануара 2005. године до 01. јануара 2006. године

2а. Преглед захтева од 01. јануара 2005. године до 28. марта 2005. године

Редни број	Број поднетих захтева	Број усвојених –дел. усвојених захтева	Број одбачених захтева	Број одбијених захтева
1.	4	3	/	1
2. Напомена				Захтев одбијен Решењем број 07-6/2005-07, од 17.02.2005.године

До 28. марта 2005. године, своје захтеве тражиоци су, преко Службе за послове Народне канцеларије председника општине Смедерево, упућивали председнику општине др Јасни Аврамовић. Од почетка 2005. године до 28. марта укупно је било 4 (четири) захтева, од којих је један одбијен Решењем број 07-6/2005-07, уз образложење да би удовољењем захтеву била угрожена сигурност, као и право на приватност лица на које се тражена информација лично односила. На ово Решење није уложена жалба. У овом периоду, најчешћи захтеви тражилаца

били су за достављање копије докумената –одговора надлежних органа и институција ван Општинске управе председнику општине.

2б. Преглед захтева од 28. марта 2005. године до 01. јануара 2006. године

Редни број	Број поднетих захтева	Број усвојених –дел. усвојених захтева	Број одбачених захтева	Број одбијених захтева
1.	63	63	/	/
2. Напомена				

У периоду од 28. марта 2005. године до 01. јануара 2006. године, овлашћеном лицу упућено је 63 (шездесет три) захтева. Сви захтеви су решени у Законски предвиђеном року.

Треба нагласити да су тражиоци у својим захтевима наводили и по неколико захтева за достављање различитих информација и копија докумената, па се овај број може помножити са 3 (три) да би се добио коначан – реалан број поднетих захтева.

2в. Укупан број захтева у 2005. години

Редни број	Број поднетих захтева	Број усвојених –дел. усвојених захтева	Број одбачених захтева	Број одбијених захтева
1.	67	66	/	1
2. Напомена	Укупном броју поднетих захтева треба додати још 9 захтева, на које је одговорено електронском поштом или усмено.			
3. Укупно	76	75	/	1

Броју поднетих захтева додато је 9 (девет) захтева, јер се процедура њиховог подношења и решавања разликовала од уобичајеног поступања по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, па је укупан број захтева у 2005. години **76 (седамдесет шест)**. Ових девет захтева упућено је мимо прописане форме –усмено и то приликом доласка странке у канцеларију Овлашћеног лица, али због удољовавања странци и на ове захтеве је одговорено. Наиме, на један захтев је одговорено електронском поштом, на 3 (три) захтева је одговорено непосредно по пријему захтева, док је на 5 (пет) захтева дат савет на који начин и код кога странке могу да остваре своја права за слободан приступ информацијама од јавног значаја (односи се на јавна предузећа и друге органе који су дужни да примењују Закон).

Ако се упореди број захтева у нашој општини са бројем захтева у другим општинама које имају овлашћено лице за слободан приступ информацијама од јавног значаја, видеће се да смо ми добили знатно већи број захтева. Од 76 поднетих захтева, само шест није било у нашој надлежности односно, информације се нису налазиле у поседу Општине Смедерево,

већ у поседу државних институција и органа на републичком нивоу, као што су МУП Републике Србије СУП Смедерево, Пореска управа, Завод за статистику, Суд,...

У тим случајевима, захтеви су, заједно са обавештењем о сазнању у чијем се поседу налази тражена информација, упућивани на даљу обраду Републичком поверенику за информације од јавног значаја Родољубу Шабићу.

Најчешћи захтеви били су за доставу копија докумената који се налазе у Одељењу за имовинско –правне и стамбене послове (17), Одељењу за изградњу, урбанизам и комуналне делатности (6), Одељењу за инспекцијске послове (Саобраћајна, Еколошка и Комунална инспекција) такође 6, Одељењу за финансије и пословни простор (12), Служби за послове Народне канцеларије председника општине (5), Одељењу за општу управу и месне заједнице (2). У зависности од тога да ли је странка захтевала само информацију, податак или копију документа, време за доставу је било различито, па се на тражене информације чекало у просеку десет дана. Неке податке су тражиоци добијали у тренутку подношења захтева, јер је природа тражених информација то омогућавала.

3. Ко се обраћао за информације од јавног значаја?

Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја право на приступ информацијама имају сва физичка и правна лица, како домаћа, тако и страна, и онај ко тражи информације не треба да доказује да за то има интерес, нити да је тај интерес оправдан. У принципу, свако ко има право по овом Закону, обраћао се за достављање информација –грађани (57), новинари (од осам захтева које су упутили новинари, шест захтева су упутили новинари „Нашег гласа“), невладине организације (седам захтева), политичке странке (два), Републички повереник за информације од јавног значаја (један), а један захтев је стигао и од страног држављанина –Италијана.

Мишљења сам да је број новинара који су се обраћали Овлашћеном лицу за доставу информација од јавног значаја релативно мали. Сматрам да вести, прилози и репортаже, нарочито оне које припремају новинари локалних медија и дописници, садрже непотпуне информације, а често и непроверене. До информација, може се закључити, новинари долазе на „црно“, односно од извора који је само њима познат.

4. Наплата накнада за остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја

Како Влада Републике Србије, иако је по члану 17. Закона о слободном приступу информацијама за то имала обавезу, није до данас донела уредбу којом ће прописати Трошковник, на основу кога би се обрачунавала накнада трошкова израде копија докумената, овлашћено лице за поступање по захтевима није наплаћивало административну или другу таксу приликом израде копије траженог документа. Значи, укупан износ наплаћених накнада за остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја у Општини Смедерево, у 2005. години, је **0 (нула) динара**.

5. Друге активности на спровођењу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

До данас, овлашћено лице је имало четири интервјуа о теми „Значај и суштина рада Повереника –овлашћеног лица“, за локалне писане медије –„Наш глас“ и „Смедеревску седмицу“, као и за локални радио „Радио С“.

Обављено је неколико разговора –консултација и један информативни састанак са Републичким повереником Родољубом Шабићем, а успостављена је сарадња и са Дејаном Миленковићем из YUCOM –а, са Тамаром Лукшић –Орландић из Фонда за отворено друштво,

као и са овлашћеним лицима из Новог Сада и Гроцке. У току су преговори о сарадњи са представницима Коалиције за слободан приступ информацијама, коју чине Фонд за отворено друштво, Београдски центар за људска права, Центар за антиратну акцију, Центар за унапређивање правних студија, Грађанска иницијатива, Комитет правника за људска права YUCOM и Транспарентност Србија. Ова сардња огледала би се у помоћи Коалиције за слободан приступ информацијама Општини Смедерево при објављивању Информатора о раду у штампаном облику.

Како би се овај Закон на адекватан начин приближио грађанима, неопходно је организовати:

- конференције за новинаре (предлог: једном у три месеца);
- трибине (предлог: једном у шест месеци, под називом „Приближимо информације грађанима“ или „Приступимо информацијама!“);
- радио и ТВ емисије, уз контакт са грађанима (предлог: једном у 3 месеца);
- израду Информатора у виду брошура, поред информатора у електронском облику.

6. Мере предузете у вези са обуком запослених у Општинској управи Смедерево

У понедељак, 14. новембра 2005. године, у Општини Смедерево, свечано је обележена годишњица ступања на снагу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и том приликом је организован радни састанак са начелницима и шефовима одељења, служби и група Општинске управе, главним стручњаком за област економије и јавним правобраниоцем, под називом „Имплементација Закона о слободном приступу информацијама у Општини Смедерево“.

На састанку су представљени резултати дотадашњег рада Повереника –овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја; дотадашња искуства Повереника –проблеми реализације Закона, као и начин и обавеза израде Информатора о раду државног органа –органа локалне самоуправе.

Након овог састанка, одржана је конференција за новинаре на којој је присутнима презентирани годишњи Извештај о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у Општини Смедерево, као и активности које ће бити предузете у даљем периоду на изради Информатора о раду Општине Смедерево.

7. Обавеза правних субјеката за примену Закона

Према члану 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган јавне власти, који је у обавези да примењује Закон и да овласти једно или више лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, јесте државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и правно лице које оснива или финансира у целини или у претежном делу државни орган.

Из напред наведеног следи да је Општина Смедерево, као орган локалне самоуправе и орган власти у смислу овог Закона, била у обавези да овласти лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама и да у потпуности примењује Закон, што је и учинила.

8. Однос Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и других закона

По мом мишљењу, уз Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја потребно је донети још неколико правних аката, као што је, рецимо, Закон о поверљивим подацима, Закон о заштити личних података, Одлуку о пословној тајни и слично, како би се на

адекватан начин примењивао члан 9. Закона о слободном приступу информацијама и заштитиле информације које се чувају као службена, пословна или друга тајна.

Свакако, примена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја немогућа је без постојања и примене Закона о општем управном поступку, Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција, Закона о јавном информисању, Закона о локалној самоуправи, Закона о раду, Статута општине Смедерево и слично. Треба истаћи специфичан однос Закона о слободном приступу информацијама и других закона који садрже ограничавајуће, односно условљавајуће одредбе у смислу доступности информација, где се доступност информације ограничава само на увид у списе, или тражилац мора доказивати оправданост интереса за то (нпр. ЗКП, закони о прекршајном, извршном, парничном поступку).

9. Обавеза објављивања Информатора о раду државног органа -органа локалне самоуправе

По члану 39. Закона и по Упуству за објављивање Информатора о раду државног органа, Општина Смедерево, као државни орган у смислу Закона, била је у обавези да до краја 2005. године изради Информатор о свом раду. Поступајући по Закону и на основу Упуства, овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, предузело је одређене активности како би се Информатор израдио, најпре у електронској форми (веб сајт), а након тога и у штампаном облику (брошура). Информатор је објављен 23. децембра 2005. године на веб сајту Општине Смедерево www.smederevo.co.yu и садржи основне податке о раду Општинске управе Смедерево, као и друге податке који су од значаја за садржину, обим и начин остваривања права заинтересованих лица на приступ информацијама од јавног значаја. Уз помоћ Коалиције за слободан приступ информацијама и уз помоћ спонзора (из разлога што буџетом Општине Смедерево нису предвиђена новчана средства за Повереништво за информације од јавног значаја), у првом кварталу 2006. године требало би објавити Информатор о раду Општине Смедерево и у штампаном облику, јер сам мишљења да многи грађани немају рачунар, па је Информатор у штампаном облику један од начина бољег и ефикаснијег коришћења права која грађани имају по Закону.

10. Закључак

Према досадашњем искуству Овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја Општине Смедерево, Закон се задовољавајуће спроводи у бити, с тим што је неопходно, и то што хитније, да Влада Републике Србије пропише Трошковник израде копија тражених докумената и достављања истих; да се на локалном нивоу усвоји правни акт о пословној и другој тајни; да се организује више предавања и трибина о теми реализације Закона; да се организује више радио и телевизијских емисија.

Број: службено/2006-11
Смедерево, 10. јануар 2006. године

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ

Бојан Милутинов